

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „ „
Negyedévre 2 „ „ „
Egy hónapra 1 „ „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy huszáras petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többé 5 hirdetések alkú szorint jutányos áron vételnek föl. Bélyeg-díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Az orosz szél.

A bolgár kormány vasárnap ujdónatuj szobranjét kapott a bolgár nemzetől. Hogy ez a fagyos vasárnap jó szolgálatot tett a kormánynak, azt már a hivatalos sürgönyből is sejtjük, mely arról ad hírt, hogy a szófiai utcákon tüntető ellenzéki tömegeket a süvítő hideg szél oszlatta szét. Ebből láthatjuk, hogy Bulgáriában a téli szél is tud speciális rendőrségi feladatokat teljesíteni, — ha az ellenzéki érzelmű választó közönségnek leverésére van szükség. A fagyos szél ceakugyan meg is dermesztette a bolgár ellenzéki pártokat, mert mint a táviratok jelentik, egész Bulgáriában a kormánypárt fényes győzelmet aratott. Ez az eredmény egészen természetes, hisz Bulgáriában is minden kormánynak a választásokon föltétlenül győznie kell csak úgy — mint nálunk. De Bulgáriában az ilyen eredmény igazán természetes is, hogy úgy mondjuk, a természeti elemek hatalmával jön létre. Az a fogyasztó széláramlat, mely az ellenzéki tüzet Szófiának utcáin kioltotta, — ez a bolgár választási politikának szimbóluma.

Sztoilov urnak, a bolgár miniszterelnöknek nem kell olyan nagy mértékben a nemzeti akarat mesterséges korrigálásnak ismert eszközeit, a hivatalos erőszakot, a rendőrségi terrorizmust, a lélekviszárlást és a lekenyerezést fogadhatnia, mint nálunk Bánffy Dezső tette. Ő reábizhatta az uralkodó szélre, hogy ez egymagában a kormánynak kedvező eredményt hozzon létre. Mert Bulgária is még a politikai naivitás szűz földje, hol a választók nagy zömét a látható tekintély tisztellete, az engedelmis jámbor nyájösztön vezeti a hűséges kormánypártiság útján.

A politikai közszellemnek hasonló fejletlen állapota magyarázza meg Romániában is azt a jelenséget, hogy az uralomra jutott párt mindenkor óriási többséget nyer a választásokban. A Balkán-államok közül egyedül Szerbia az, hol a folytonos agitáczióknak hatása szivós és küzdelemre képes ellenzéki szellemet támasztott fel a választó parasztságban. Arról az egyről azonban biztosan lehetünk, hogy a tulajdonképi választási visszaélések csufságos fejezetére nézve ezeknek a kezdetleges kis Balkán-államoknak egyike sem mérkőzhetik az ezeréves alkotmányos létét ünneplő Magyarországgal.

Az az óriási többség, melylyel most Sztoilov dicsekedhetik, aligha is magyar minta szerint szervezett mameluktábor

Ez a többség aggodalmas lehet már megszületésének pillanatától fogva Sztoilovnak kiazért oszlatta fel az előbbi szobranjét, mert azt a kormánypárti többséget, — melyet a Sztambulov-uralom ellen való gyűlölet forrasztott össze, az utóbbi időkben, mikor a kormánynak ismét súlyos feladatokkal kellett megküzdenie, nagyon megbizhatatlannak tapasztalta.

Segítettek-e az új választások a veszedelmes bajon, ez nagy kérdés. Tapasztalás bizonyítja, hogy a választásokban toborzott roppant többségek a keleti parlamentarizmus világában egyáltalán nem tartós életűek. Mentől több feyelmeztséget tanusítanak ott a választótömegek, annál kevesebb van ebből a becses tulajdonságból a megválasztottakban, kiket a mohó hatalomvágy és szereplési viszketeg elemi ereje hamar kiugraszt a kormányfogatnak hámból. Mindezen felül a mi Bulgária parlamenti viszonyainak alakulását ma különösen kétségessé teszi, az az orosz befolyás. Régi szójárással mondhatnók úgy is, hogy az orosz rubel.

Bulgáriának viszonya Oroszországhoz — ez most is a bolgár kormányzat legfőbb problémája, minden bolgár pártnak sarkalatos elvi kérdése. Épen azok a nézeteltérések, melyek az Oroszország irányában szükséges magatartás felől a kormánypártban és magában a kormány kebelében is támadtak, kényszerítették Sztoilovot az előbbi szobranjének feloszlására. Ferdinánd fejedelem ugyan már teljesen elmerült »Keletnek hajnalfényébe« és egyremásra küldi az alázatos hódolati sürgönyöket nemcsak a cárnak hanem az utolsó nagyhercegecskének is. A jelenleg irányadó bolgár államférfiak is valamennyien az orosz barátságot vallják vezérelvüknek és mélységes kicsinylést tanusítanak a mi monarchiánk irányában. De Oroszország oly követelő módon gyakorolja protekcióját és oly magas árt szab barátságáért, hogy a bolgár kormánynak folyton kegyetlen dilemmák elé kell kerülnie. Sztoilov is még ama bolgár hazafiak közül való, kikben még él a Sztambulov által kivított önrendelkezés gyenge hagyománya és kik nem akarják nemzetüket az orosz politika kényének föltétlenül kiszolgáltatni.

Pétervárról állandóan követelik most, hogy azokat az emigráns bolgár tiszteket, kik annak idején Sándor fejedelemet gyalázatos árulással trónjáról letaszították, a bolgár hadseregbe visszafogadják, még pedig olyan magas ranggal, mely a hadsereg vezérletét teljesen kezükbe játszaná. Ferdinánd fejedelem már akkor, mikor első vezeklő útját Pétervárra meg-

tette, ezt jóformán meg is ígérte, de Sztoilovban volt még annyi önértzet, hogy az ígérlet beváltását megakadályozza. Ez a kérdés lesz kétségtelenül az új szobranjének első próbaköve is. Kevés ok van föltenni azt, hogy az új többség a bolgár nemzeti önértzetnek lesz állhatatos képviselője. Nagyon jellemző tünet, hogy Ferdinánd fejedelem épen a választás napján bocsátotta el Petrov hadügyminisztert, ki a hadsereg nevében mindenkor tiltakozott az emigráns tisztek visszafogadása ellen. Annál feltűnőbb az elbocsátás időpontja, mert Ferdinánd már régen újjat húzott Petrovval, a nélkül, hogy szakítani mert volna vele, ki a hadsereg előtt nagy tekintélyben állott és a mi uralkodónk részéről is csak a múlt napokban különös kitüntetésben részesült. Érthet belől egy kicsit Goluchowszki ur is.

Oroszország fagyos szele az, me y a választások alatt oly dermesztően végigsivított Bulgárián. Akár marad Stoilov még egy darabig hivatalában, akár nem, tisztlában lehetünk azzal, hogy az orosz politika szele ezután még erősebben fog belefujni a bolgár kormány vitorláiba, mint eddig. A török birodalom felbomlásának nyilvánvaló jelei izgatják a bolgár államférfiak elméjét és ott akarnak ők is lenni a nagy osztakozás lakomáján. De ha már előbb meg kellett győződnie arról, hogy hazájuk sorsát nem választhatják el Oroszországtól, most még jobban láthatják, hogy a közelgő világeseemények intézésében Oroszország lesz a döntő szó. Előbb faképnél hagyták monarchiánkat, mert tapasztalták, hogy akkor, a mikor nemzeti önállóságukat kellett védelmezni Oroszország zsarnok fenhéjazó követelése ellenében, a mi külügyi politikánk állást sem mert foglalni a mellett, a mi a saját legnagyobb érdeke volt. Annál kevésbbé jöhet a mi monarchiánk előttük számba most, a mikor látják, hogy a hatalmi ambíciók általános nekiszabott versenyében Oroszország jár elől és intézi máris Európa keleti akciójának minden lépését, minekünk pedig a nagy közös akcióban a megvert kutyának szerepe jut, ki felénken sompolyog ura után.

(E—S.)

A vám- és kereskedelmi szerződés felmondása. Az Ausztriával fennálló vám- és kereskedelmi szerződésünk, mint föltétlenül megbizható forrásból értesülünk, magyar részről felmondott. A felmondás közlése jegyzék alakjában történt, a melyet a magyar kor-

mány az osztrák öszminiszteriumhoz intézett és a mely már tegnap óta Badeni osztrák miniszterelnök kezei között van. — A felmondást a magyar kormány a jegyzék bevezetésében a kiegyezési tárgyalásoknak eddigi menetével és a vám- és kereskedelmi szövetségnek 23. §-ával okolja meg. — Az osztrák kormány ugyane forrás szerint szintén készült a felmondásra, de a magyar kormány ebben megelőzte, mint 1877-ben is, a mikor ez a felmondás szintén magyar részről történt meg.

A képviselőház mai ülése. A képviselőház ma d. e. 10 órakor tartott ülésén megválasztotta a még hiányzó két jegyzőt, H o c k Jánost és R a k o v s z k y Istvánt, valamint az összeférhetlenségi és felirati biz. tagjait. A Ház legközelebbi munkarendje felől is ma intézkedett.

Bedő Albert államtitkár távozása. — Bedő Albert a földművelési minisztérium czimzetes államtitkára, országos főerdőmester, beadta állásáról való lemondását Daranyi miniszternek és megvált hivatalától. Bedő főképp azért mondott le hivataláról, mert mint adminisztratív államtitkár nem maradhatott volna tagja a parlamentnek: kárpótlásul a földművelési miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértéssel őt nevezi ki a szőlőfelállítási költségvetés bizottság elnökévé. Bedő utódjává illetve a földművelési miniszterterium politikai államtitkárává nemeskéri K i s s Pált Zolyom megye főispánját nevezték ki, a mint passzionatás és kitűnő gazda országoszerle jó hírnévnek örvend.

A felirati bizottságnak F a l k Miksa mindig tagja volt, sőt Falk készítette rendszerint a feliratokat is. Most B á n f f y Falkot az ismeretes támadás miatt mellőzte, inkább használván azon ürügyet, hogy Falk a múlt felirati bizottságnak nem volt tagja, akkor tudniillik Falk Aradon megbukott és csak a pótválasztásnál jutott be a Házba. A kormány-

párt számottevő elemeinél ez a mellőzés méltó feltűnést keltett. A felirati bizottság elnöke most Berzeviczy Albert lesz.

Képviselőházi elnökök.

A Wekerle-kormány volt igazságügyminiszterét, Szilágyi Dezsőt másodszor is megválasztották a képviselőház elnökévé. — Bár a függetlenségi párt illusztris jelöltjével szemben választották meg a kormánypártiak, szívesen elismerjük, hogy azok közül való, a kik ezen a diszes polczon a képviselőháznak csak is diszére válhatnak. Ő a kilenczedik, aki ezt az előkelő helyet elfoglalja a magyar parlamentben s bizonyára nem lehet valamennyi elődjéről elmondani ugyanezt.

A magyar képviselőház elnöki székén 1861 óta G h y c z y Kálmán, Szentiványi Károly, Somssich Pál, Bittó István, Perez el Béa, Szilágyi József, Péchy Tamás és báró Bánffy Dezső ült.

Szilágyi Dezső a kilenczedik. Nagy és előkelő feladatot teljesít mindig a képviselőház elnöke s éppen ezért mindenkor különös tisztelet vette és veszi körül a képviselőházban — de ezenkívül is — annak elnökét.

Az 1861-iki országgyűléstől eltökélve, mindjárt az 1865-iki országgyűlésre térhetünk amely az alkotmány visszaállítása óta elsőnek ült össze és három évig együtt is maradt. Ennek az országgyűlési ciklusnak a képviselőháza 1865 december 10-én választott elnököt és pedig nem is egész csendben, nem minden korteskedés, készülődés nélkül. Elnökjelöltekben épenséggel nem volt hiány, sőt azóta sem volt annyi elnökjelölt, mint akkor.

Az elnöki állásra jelöltek akkor ugyan G h y c z y Kálmán, a 61-iki országgyűlés elnökét, Somssich Pált, Szentkirályi Móriczot, Gorovét és Klauzált. Sok készülődés, korteskedés és kapacitálás után a Deák-párt báró Eötvös lakásán értekezletet tartott közvetlenül a választás napja előtt és ezen az értekezleten azt határozta, hogy a jelöltektől eltekintve, az udvar kiválmalmának megfelelően Szentiványi Károlyra szavaz. G h y c z y Kálmán már napokkal azelőtt kijelentette, hogy még ha megválasztanák sem

fogadná el az elnökséget és így mindössze 27 szavazatot kapott.

Alelnöke gróf A n d r á s s y Gyula lett a képviselőháznak.

Az elnök rövid, száraz pár szóval vette át az elnöki széket az agg B o c z k ó t ó l, a ki az első korelnök volt. Nem így az alelnök gróf A n d r á s s y Gyula, aki az elnök rövid kijelentései után rögtön felszólalt s hosszabb beszédet mondott.

Szentiványi »grata persona« volt az udvarnál s ezért a király a néhány nap múlva rendezett udvari ebéd után a képviselőknak megelégedését fejezte ki az elnökválasztás eredménye felett.

Szentiványi már mint öreg ember ült az elnöki székbe; 64 éves volt, mikor megválasztották. Tagja volt már ő a pozsonyi országgyűlésnek is, amelynek reform-pártjához tartozott.

Mint elnöknek megvoltak a jó tulajdonságai és a hibái egyaránt.

Ismeretes volt róla, hogy Deák Ferencnek nagy tisztelője volt; valósággal istenítette s ezen érzelmének szívesen adott kifejezést a legfeltűnőbb és szokatlanabb módon is.

Egyikben egy bizalmi nyilatkozatot kellett átadnia Deáknak. Felkelt az elnöki székéről, leszállt az emelvényről s valóságos ceremóniával nyújtotta át azt Deáknak.

A pontosság nem tartozott erényei közé.

Ha az ülés 10 órakor kezdődött Szentiványi 11 órakor jött el a képviselőházba, a melynek üléseit rettentő csengettyűrázással szokta megnyitni. Az elnöki csengettyűnek az idejében volt a legnagyobb szerepe. Az ülés elején mindig háromszor »harangozott be.« Ha azután végre megnyitotta az ülést, rettentően komolyan vette a feladatot, igyekezett minél magasabban állónak tűnni fel s közben legfeljebb a jegyzőkkel váltott néhány szót.

Szentiványi ezen az országgyűlési cikluson még egyszer ült az elnöki székbe; 1875-ben, de ekkor már mint korelnök. Két évre rá meghalt.

Az 1869—72. ciklusban Somssich Pál volt a képviselőház elnöke.

Az ellenek ugyan ellene volt a megválasztásának s nem hiába, mert Somssich az elnöki székben nemcsak szigorú volt, de sze-

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Egy szoknya miatt.

— A »Debreczen« tárczaja. —

Irta: Vendrődy.

Hova menjek hát? Már két kilométernél többet gyalogoltam s az Andrassy-utnak jó részét magam után hagytam.

De mi az ördög van itt ebben a nagy épületben? Ab, hisz ez a Plasztikon! jó lenne ha megnézsem, még ugyis van elég időm. Hallottam már hírét a „Kalifa” kertjének s először is azt tekintem meg.

A régi műcsarnok ismeretes lepcsőjén gyorsan haladtam fel s csakhamar megnyílt előttem a kert ajtaja. De minő kert ez? A virág benne a legkevesebb, de annál több a tükör s mondhatni az egész tükörtáblákból áll. Ezek azonban úgy vannak elhelyezve, hogy egy-egy rózsabokor, ezer meg ezer rózsa mutat s az ember feje elbődül, ha a végtelen lugosokon és utakon végig tekint. Megnéztem az ugynevezett táncztermet is, melyben csak tizen törtünk el, de azért 4—5 ezer embert láttam körülöttem zsibongani. — Csak a saját alakomat négyszázszor láttam különböző helyeken megjelenni és akkor tettem azt a kellemetlen felfedezést, hogy a fejem nemesek előtt, hanem hátul is fénylik már. Elhatároztam, hogy köszönés közben jövőre csak megbillentem a kalapom és ott hagytam

a kalifa kertjét, mely oly durván kiáltotta felém: vén kopasz!

Ez a felfedezés nem nagyon volt kecsesítő s már kezdtem agódnom, ha vajjon nem nagyon későn indulok-e a hódítás utjára s nem lenne-e jobb visszatérni?

Ej, mit tündööm én ezen. A kopaszság még nem jelenti mindig az öregséget is. Így vizsgáltam magam, míg felértem az első emeleti termekbe, hol megbámultam hazánk dicső nagy férfait, kik igazi meglepő hűséggel vannak ott viaszból természetesen nagyságban kiállítva. Sokáig néztem a Blaháné alakját is, de ezt az egyet bizony nem ismertem volna fel, ha kezembem nem lett volna a magyarázó könyvecske. Az a'ak, a természet s talán az arca vonása is ugyan az, de hiányzik róla az a kedves mosoly, mit sem festeni, sem kifaragni nem lehet. Ezért nincs Blahánának hű képe, mert ő maga az élet, az ember pedig az anyagot gyárthatja, alakíthatja, de a hol anyagba életet nem ölhet.

Ah, de hát az éa összetört szívemben kifog új életet kelteni?

Ismét erőt vett rajtam a fájdalomnak és haragnak bizonyos kellemetlen érzete s ezáltalánul szórakozottan járkáltam végig a nagy termekben, melyekben az alakító művészel gazdag kiállítását szemlélheti most a főváros közönsége.

Végre abban a helyiségbe értem, hol a pápa fogadása van bemutatva, de ebben a teremben nekem nem az egyes alakok természetes kivitele tűnt fel, hanem az lepelt meg,

hogy a teremben rajtam kívül még egy csinos nő is van, ki szép fejét felém fordítva, mosolygó nagy kék szemével mintegy fölbátorítani látszik, hogy megszólítsam, hogy...

De miként kezdjem, micsoda ürügyet találjak a megszólításra?

Ej, mit tündööm, én ezen mintha egy falusi fejanó lennék! Közelebb léptem a szép ismeretlenhez s megszólítottam:

— Tetszik nagysádnak ez a kiállítás?

Kérdősemre nem kaptam feleletet, de a felém forduló tekintet, a mosolygó kék szemek minden feleletnél többet beszéltek; többet és azt látszottak mondani, hogy épen nincs terhére, ha folytatom a társalgást.

— A pápa alakja különösen tetszik nekem.

Fejének egy bólintása, szemének egy tekintete ismét az jelenték nekem, hogy egy véleményem van velem.

— De logjobban tetszik a teremben mégis nagysád gyönyörű termete, koronfeketé hajának leomló fürtje s azok a gyönyörű kék szemek, melyek oly kedves, szelíd fényben égnek.

Az utolsó szavakat már egészen nekihevülve ejtettem ki ajkaimon és sóvárogva lestem annak a hatását, vártam arra a feleletet.

A szép fő azonban ismét némán fordult felém s azok a szemek ismét oly szelíden tekintenek felhevült arcomra.

— Ah, tehát nem sértik nagysádat ezek a szavak, tehát felbátorít, hogy ki-mondjam mit szívem érez, felbátorít, hogy

retelt z
a házz
embert
nem lel
mert ez
Gyakra
dolgokb
E miatt
állott é
támadta

So
közé ta
felirat j
olyan k
mely al
ment. S
kerle—
vazott v
kívül h
Dániel
ság beh
volt nas
szedet
ellen.

Az
volt: k
G y c s
B

ország
tése ut
a vissz
később
jött az
V

igazsá
rövid v
tett ki.

mondog
szójáté

A
elnöki
We ckl
ügyi tá
sedett.

T
mert n
lehetet

G
az elnö
követke
R
részt v

csókjain
kis kez

És
a kis k

azonban
előttem

hogy ha
termetű

dozaton
A

minden

van irva

dom, de

elejtem

miért h

portékát

lam a l

éreztem

tűz mos

jához.

Kir
szobám
s mellén
kezeivel
varázser
visszany

bet, jobb

retett zsarnokoskodni is. Rettenetesen tudott a házszabályokhoz ragaszkodni s ezzel sok embert hozott ki a sodrából. Ő alatta ugyan nem lehetett a házszabályokat félremagyarázni mert ezt semmi áron sem engedte volna. — Gyakran tulzásokba esett, a legsekélyebb dolgokban is nagyot látott s erőszakoskodott. E miatt az ellenzékkel állandóan hadi lábbon állott és az ellenzék gyakran hevesen meg is támadta.

Somssich korának legjelesebb szónokai közé tartozott. Az 1861-iki országgyűlésen a felirat javaslat vitájánál elmondott beszédével olyan kritikát mondott abszolutizmus ellen, a mely abban az időben nagy esemény számba ment. Somssich ha megélhetette volna a Wekerle—Csáky egyházpolitikájút, bajosan szavazott volna rá, mert 1876-ban nagy és rendkívül heves beszédet mondott az I r á n y i Dániel javaslata ellen, mely a polgári házasság behozatalát követelte. A zsidóknak sem volt nagy barátja s egy ízben ha almas beszédet mondott a lengyel zsidók bevándorlása ellen.

Az 1872—1875 ciklusnak három elnöke volt: B i t t ó István, P e r c z e l Béla és G y c z y Kálmán.

B i t t ó István tagja volt már az 1848-i országgyűlésnek is. A szabadságharcz leveretése után a külföldön élt, de miután megkapta a visszatérhetésre az engedélyt hazajött és később a szigeti kerület mandátumával feljött az országgyűlésre.

Volt a képviselőháznak alelnöke, majd igazságügyminiszter. Képviselőházi elnöksége rövid volt, mert miniszterelnökké nevezetett ki.

— Bittóra került a miniszterium! — mondogatták ekkor a Bittó-miniszteriumra a szójátékot kedvelő politikusok.

Az ő utóda P e r c z e l Béla volt az elnöki székben. De ő is csakhamar átvette a Weckheim-Tisza miniszteriumban az igazságügyi tárczát s az elnöki szék újra megüresedett.

Távozását az egész képviselőház sajnálta, mert nála igazságosabb elnököt képzelni sem lehetett!

G y c z y Kálmán foglalta most el az elnöki széket s meg is tartotta ezt még a következő két cikluson keresztül is.

Régi politikus volt ő már ekkor, hiszen részt vett már a pozsonyi országgyűlésen is,

sőt tagja volt az első kormánynak is, mint igazságügyminiszteri államtitkár.

G y c z y Kálmánból nem hiányzott a humor sem.

A mikor ugyanis később pénzügyminiszter lett s udvari ebédre ment egyik minisztársával, nagyon szegényes, kopott diszmagyart öltött magára.

— Miért nem vettél magadra fényesebb, vagy legalább újabb diszmagyart! — szolt a minisztártarsa.

— Jól van ez így — felelte G h y c z y Igy legalább a mint rám tekint a király és meglátja, a kopottas ruhámat, rögtön tudni fogja, hogy a pénzügyminiszter áll előtte.

Különb is nagyon egyszerű ember volt nem szerette a fényt, pompát, ezereimóniát, sőt még a titulusukat sem. Ezt kimutatta akkor is, midőn mint képviselőházi elnököt a tisztviselők üdvözölték s a szónok, mint volt minisztert, kegyelmes urnak szólította, rögtön közbeszólt, hogy ő már nem kegyelmes ur s nem is használta többet a kegyelmes czimet.

A magyar parlament történetében a legszenzációsabb rendreutasítás is az ő nevéhez fűződik. Egy ízben ugyanis Deák Ferenczet utasította rendre, de akkor is kitűnt, hogy tévedés volt a dologban, mert a rendreutasítást tulajdonképp Deáknak valamelyik szomszédja érdemelte ki.

G h y c z y volt különben az első, a ki mint elnök nem vette fel képviselő napdíjait. Ebben követte őt P e c h y Tamás is, de Péchy később, a mikor báró B á n f f y Dezső elnök korában is huzta a képviselő napdíjait, követelte a fel nem vett napdíjait a képviselőház külön pénztárából. 1878 október 24-én választották meg G h y c z y harmadszor elnöknek. Ekkor ellenjelöltjei voltak, illetőleg kivüle is szavazatot kaptak: B i t t ó István, M o c s á r y Lajos, M a d a r á s z József, I r á n y i Daniel és B o é r Antal.

Az urnából kihuzott szavazólapok egyikén, N é m e t h Albertén, ez a pár szó volt olvasható:

»Ghyczy Kálmán menjen penzióba, Kiss Igmándra.

Különb ennél a választásnál esett meg hogy Verhovay Gyula egy szavazatot kapott a háznagyti tisztségre s akkoriban mindenki azzal bosszantotta Tisza Kálmánt, hogy ő adta

a szavazatát Verhovayra, a ki a választás előtt azt hangoztatta a folyasón, hogy Tiszát meg kellene tenni haznagynak, legalább nem volna miniszterelnök.

A következő elnök S z l á v y József volt. 1879 április 3-án választották meg elnöké; de 1880-ban már elhagyta az elnöki széket s pénzügyminiszter lett. Azután következett P e c h y Tgmás, a k i t i z e n k é t e s z t e n d e i g volt a képviselőháznak elnöke.

Négy cikluson elnökölt s páratlan, tiszteletreméltó módon felelt meg elnöki kötelességeinek. Szigorunak épen nem volt mondható s az ő idejében a parlamenti viharok ha már kiörtek, ki is tombolhattak magukat.

Általános ismeretes volt Péchynek az a tulajdonsága, hogy a tisztességes hangra nagyon figyelt s a durva támadásokat nem tűrte. Gyengéjét képezték a »velünk barátságos viszonyban élő idegen államok«. Ha csak erősebb hang hallatszott valamely idegen hatalomról. Péchy már közbeszólt:

— Figyelmeztetem a képviselő urat, hogy a velünk barátságos viszonyban élő állammal való jó viszonyokat ne zavarja meg. Péchynek az utóda báró Bánffy Dezső volt s bizony szívesen árulta el erőszakosságra hajló természetét az elnöki székben. Bánffynak miniszterelnökké történt kinevezetése után 1895. január 21-én foglalta el az elnöki széket Szilágyi Dezső, az újra megválasztott elnök. Az ő politikai pályafutását mindnyajan jól ismerjük. Mint elnököt tiszteli az egész parlament s az ellenzék is megnyugzik az ő személyében nagy tehetségét és pártatlanságát tekintve.

Az ő elnökségéhez is fűződik már egy szenzációs rendreutasítás. Szilágyi Dezső ugyanis rendreutasította a belügyminisztert, Perczel Dezsőt és pedig nem is tévedésből, mint annak idején Ghyczy Deák Ferenczet. — Elnöki funkciói közül mindenesetre az volt eddig a legszebb és legfontosabb, a mikor az ezredéves Magyarország parlamentjének nevében szólt a királyhoz június 8-ikán.

Tehát újra megkezdte Szilágyi az elnöki működését s ha már a többségből kell valakinek ott ülnie, meg lévén már választva, szívesen látja minden párt, ha épen olyan férfi ül ott fent, mint a mostani elnök.

Dienes Márton.

csókjaimmal árasztam el azokat a kedves kis kezeket . . .

És valóban vakmerő bátorsággal nyultam a kis kezek után. — Heves mozdulatom azonban tetőtől-talpig mozgásba hozta az előttem álló szép ismeretlent ugyannyira, hogy ha hirtelen körül nem ölelem karcsu természetét, egészen hosszában terül el a padozaton.

A zajra elősietett a teremőr és nem minden neheztlenség nélkül kiáltott reám:

— Uram, az istenért, nem látja, hogy ki van írva: »Nem szabad a tárgyakat érinteni!«

— Jól van, jól, barátom, nagyon tudom, de most jöjjön, segítsen, mert mindjárt elejtem ezt a figurát. — Önök a hibásak, miért helyezik a közönség helyére ezt a portékát.

Adtam az őrnök egy koronát és rohantam a lépcsőn lefelé. Künn az utcán is éreztem égő arczom tüzeit, csak hogy ez a tűz most nagyon hasonlított a szegyen pirjához.

* * *

Kimerülve, sápadtan feküdtem dolgozó szobám pamlagán, midőn feleségem benyitott s mellém ülve gyengéden megsimogata kis kezeivel sápadt arczom, mely mint valami varázserintésre természetes jó szót ismét visszanyerte.

— Hát hazajöttél?

— Haza.

— Hát nem kaptál más asszonyt, szebbet, jobbat nálaznál?

— Kap'tam.

— Miért jöttél tehát haza?

— Azért, mert annak az asszonynak nem volt se szíve, se lelke.

— Ugye, látod, tudtam én azt, hogy a te kis feleségednél nem találsz ezen a világon hibebb, önfeláldozóbb szívet. Lehet, szebb az az arcz, mely feléd tekint, lehetnek ragyogóbbak a szemek, melyek szerelmet ígérnek, de hidd el nekem: hamisak, mesterségesek azok, s ha egyszer kilépsz ebből a paradicsomból, nem leled fel többé boldogságod. No, ne haragudj tehát, csókold meg kis feleséged. Így ni, most szent a béke kedves Laczim. Nem mondom többé, hogy Lász-ló. Azt a csuf számár szót sem ejtem ki a számon, legfeljebb annyit, kis csacsi. De ez ugye nem csuf név? Ugye bár ezért nem haragszol? No ne haragudj hát ezért a szoknyáért se. Nézd csak arasyos gyermekem, nem is olyan rosszul áll az, mint te gondoltad, nézd ezek a fodrok, ezek a csipkék milyen jól illenek a te kis feleséged arczához.

— Igazán kedvesem, csakugyan most veszem észre, hogy ebben a ruhában milyen gyönyörű teremtet vagy.

— Hát aztán mondjad csak, de tudod igazán, ne füllents, szereted-e te igazán a te kis gyönyörű feleséged?

— Szeretlek kis feleségem, bár rosszul vagy olykor-olykor és szeszélyeskedéssel sok borsot törsz az orrom alá, de mégis szeretlek, mert a szeretet mindent elfedez, hosszútűró és sohasem fogy el.

— Hát ennél a számlánál is hosszabb.

— No, az a számla ugyan jó hosszú, de hát annál is hosszabb.

— Kifizeted tehát?

— Ki.

Ezzel az én kis feleségem szerte szíjjel tépte rózsás ujjai között a hosszú szabó kontot s mikor ennek a műtétel vége volt, gömbölyű karjával körülölelé nyakam s megfelpetésemre így felelt:

— Látod te kis csacsi, máskor ne avatkozzál az asszonyod dolgába s mint egy rendőr, ne foglald le a nekem szóló kúldeményeket. Sokat, nagyon sokat dolgozott a te kis feleséged ezért a selyemruháért. Először is hónapokon keresztül maga járt a piacra, azután nem hivatott moánót, nem tartott szakácsnét, maga mosott, főzött és szépen megtarította a selyemruhára valót. Meg bizony, ha az én uracskám lett volna olyan dühös, hát elolvashatta volna, hogy ki van fizetve. Nézze hát, látja ezt a darabka papírt, mi van erre írva? Betűzze csak ki: Kö-sző-net-tel fel-vet-tem.

Az utolsó szótagot könybe lábba! szemem már nem látták, de másodszor éreztem arczomon a szegyen pirját. És mindezt egy szoknya miatt!

Végre azonban megnyugtatt az a tudat, hogy egy szoknya miatt ennél még nagyobb dolgok is történtek már a világon.

(Vége.)

Szinház és zene.

Az öreg.

A vigszínház pályázatán dícséretet nyert eredeti vigjáték 3 felvonásban. Irta: Follinus Aurél. Először adták a debreczeni városi színházban 1896. decz. 1-én.

Magyar szalon vigjáték! Hát van ilyen! Mondjuk ki rögtön: nincs, mert nálunk társadalmi élet sincs. A mai magyar viszonyok a színműíró részére csak félbemaradt színműveket, avagy operettekét és bohózatokat szolgáltatnak, igazi élettől pezsgő, a társadalom lüktetését felfogó és visszaadó vigjátékot azonban nem.

Magyarországon az embereknek egymással való érintkezése csak kapkodás, lehetetlen helyzeteknek kitalálhatatlan rejtelmű bonyodalmai, fűszerezve a s m o k embereknek Angliához képest is ijesztő tömegével.

Aki tehát magyar vigjátékot akar írni, kénytelen megelegedni ezekkel a halvány motívumokkal, ha ugyan nem akar a sok helyen a társadalmi érintkezést még mindig pótolni hivatott emberszólás és pletyka fertőjében elmerülni.

Ezeket a viszonyokat figyelembe véve a kritikus is kénytelen lenni kothurnusát a elsimítani felborzolt szemöldökét — ha ugyan még vannak ilyen kritikusok! — s vagy vigjátékot keresni, vagy magyar típust, — de mindkettőt követelnie a hű törekvés, dőre nagyravágy.

Ugyanezek a nehezségek kétszeres sullyal nehezédnek az íróra, mert darabja fonálának nyugodt kibontását a lehetetlen helyzetekre bukkanás folytán megállítja sőt eredeti tervétől nem egyszer kénytelen kelletlen eltéríti, s ezért modelleket is nagyon ritkán talál az életben akikre rászabja gondolatának szövetét s emellett mindig feje fölött lebeg a damokleszkard, mely az elhibázott darab életét örökre kioltani van hivatva.

A kritikusnak az író e nehezségeivel számolnia kell s nem szabad túlkövetelőnek lennie sem a meseszövéss sem pedig a szellem és jellemfestés tekintetében.

Ilyen gondolatok között mentünk tegnap színházba, hogy társulatunk kiváló művészeknek, Follinus Aurélnek legújabb darabját megnézzük, s — mondjuk ki rögtön — élvezzük.

Mert ilyen gondolatok hatása alatt csakugyan élvezetet, még pedig valódi műveltetet nyújt a tegnap este bemutatott vigjáték nem holmi C s a k p á r o s a n féle trágárságokat.

Follinus Aurél régi kedves ismerőse, a magyar közönségnek ugyanis mint színész úgy is mint író. Előbbi minőségében talán feleslegesen bemutatnunk, hiszen mindnyájan gyönyörködünk az ő kiváló művészetében napról-napra, — nem: percről-percra, mert a mit ő a kezébe vesz, az aranyrá válik, legyen bár salakja a színpadra szánt termékeknek.

Follinus Aurél művész a szó igazi értelmében, megtalálja mindenben az öröksépet s igyikzik érvényre juttatni, az izléstelen dolgok felett pedig elsiklik, avagy megsimítja azokat. Istentől megáldott tehetségével mulattatja az emberiséget, élvezetet sze-

rezve nemcsak esztetikai, hanem a szó tágabb értelmében is, mert a nevet ség e s az, a mi először megkapja az ember lelkét s legnagyobb hatással van a műveletlen esztetikailag képzetlen népre is. De ő nem abban a leguagyobb művész, a mit mutat, hanem abban, amit nem látunk tőle. Ugyanis sohasem ragadja el a siker, nem kapják el a közönség tapsai, n i n c s b e n n e e l b i z a k o d o t t s á g, a mi pedig a legtöbb művészeknek egyetlen hibája.

Jól esik lelkünknek, hogy ezeket alkalmunk an kiírni s különösen jól esik az, hogy ilyen szép művészi és irói sik e r párosult az ő személye körül. Mert ha valahol, úgy a Follinus legújabb darabjában érzik meg különösen, hogy mily fontossága az, ha valaki m a g á n a k írhat a színpadon szerepet, t. i. ha ismeri önmagát s nincs eltelve Dicsőffy Loránd-féle egetverő ambíciókkal. Ez esetben a művészi és irói tehetség közrejátsszik a darab felfogásában, kidolgozásában s a siker mindkettőnek szólhat egyaránt. Így volt ez tegnap este s Follinus s meg lehet a sikerrel elégedve. A színház tegnap megtelt az újdonság és a művész iránt való érdeklődésből s ezentul még igen sokszor meg fog telni, mert az ember szereti, ha igazi művelzet kínálkozik neki színházi estéjén, erről pedig Follinus a darabjában és a játékával egyaránt gondoskodik.

Fogadja érte Debreczen közönségének leghálásabb elismerését, ne keserítse el az a feledékenység, hogy még c s a k e g y k o s z o r u t s e m k a p o t t, — megessett már az mással is s legyen meggyőződve hogy lélekben fejére tettük azt valamennyien. Excelsior, derék művésznünk! Ha volna is az alább következő sorokban egy pár gáncsoló szó az ön darabja ellen, tekintse azokat, a mivel e sorokat bevezettük, expiaczióknak érte, — nyugtassa meg a lelkét azokkal és azzal, hogy jobbat éppen azért más sem tudott volna az ön jeles sujet-jébőlalkotni!

De hogy magára a darabra térjünk át, legelső sorban nem értjük, hogy a jelen sorok elején említett közismertű igazságoknak köteleességszerű számbavételével mint lehetett ezt a darabot annyira eltiltani, mint azt a fővárosi sajtó része tette a premiére után.

Tudvalevő dolog, hogy az öreg már két pályázat ratortáján ment keresztül. A Garai-féle pályázaton a Bereczik Árpád-féle nyertes darab s a Szécsi Ferencz A b a b a ez. megdicsért műve mellett (melyek mind-nike gyalazatosan megbukott!) A p a p a cím alatt harmadiknak tünt fel s legfőképen azért nem kapta meg a díjat, mert annyi szellemesség van benne, hogy a bírálók — a jelentés szerint — nem mertek róla jótállani, nem valami franczia darab plágiuma-e? Ez a legnagyobb dicsőítő csak darabra mondható ha díjat nem kapta. S hogy ha a vigszínház pályázatán meg sem kapta meg, annak okát a nyertes darabban nagyon megfogjuk keresni hiszen tudvalevő, hogy Ambrus Zoltán szavazatát az öreg nyerte el s csak mivel kisebbségben maradt csatlakozott ő is a királyi házasléthez s okolta meg a lépését a pályabírók jelentésében.

Az öreg nem más, mint egy 47 éves özvegy fővárosi gigerli, aki 3400 ft apanagéból nem képes megélni, — holott ezt is a felnőtt gyermekei juttatják neki anyai örökségükből, — hanem e mellett még folyton

adósságokat esinál — a gyermekei rovására. Most is egy 1000 frtos tartozása van, amelynek megszüretésére az öreget, Rélay Kalmánt (Follinus) éppen akkor keresi fel Kéry Tivadar főképenzes (Beczkóy), mikor a fia, Artur (Vidor) éppen felvilágosítja hugát Klárát, (Szabó I.) atyjuk kétségbeesítő költségeiről. Persze ezt az adósságot is kénytelenek kifizetni. Alig mult el a vihar, két ur keresi Arturt, kiknek egyike Klára vőlegénye, Heves Béla kivatalnok (Deési), másika Klára s Viktor ügyvéd (Benedek) hogy elégteltel kérjenek tőle egy ur nevében, akit valaki az éjjel inzultált s az Artur névjegyét adta át a magáé helyett. A v a l a k i mint Artur rögtön sejt, senki más, mint az öreg, aki pár perc múlva felkeresi gyermekeit s Artur kérésére elmondja éjjeli kalandját, — kacagató humorral, és szellemmel, aztán a két segédnek kiadja a b o c s á n a t k é r ő nyilatkozatot, — habár nem tudja a fejébe menni, mint i h a t i k v a l a k i limonádét. De az illető ur teát ivott s így ebben is gyorsan megnyugszik s örömmel veszi tudomásul, hogy lánya mennyasszony, fia vőlegény. Ekkor érkezik a vidékről sógora, az örökké anekdotázni akaró Bernát (Püspöky) s Klárának egy tanuló társa s barátja már özvegy Szegfűné (Molnár R.) akik meghalván az öreg természetét, az özvegy felteszi magában, hogy kigyógyítja őt. Ezzel végezódik az I. felvonás. Mint látszik, gyönyörűen indul a szalonvigjáték, az ember szinte várja, mint igyekszik az öreg a II-ben az özvegy ostroma elől kávéházak és orfeumok légkörében eltemetkezni s kitérni a feleletadás elől. Nalunk azonban az nem így folyik le, az ilyen menyecskeket rögtön a pletyka veszi szárnyai alá, hogy meghurcolja — s így Follinus sem tehetett egyebet, mert különben Szegfűnében nem ismertünk volna a dunántúli magyar menyecske s pesti környezetében a mai fővárosi társaságra.

A szerző tehát a Rélayak estélyére vezet bennünket, melyet arra a célra adnak hogy a gyermekek kötendő frigye nyilv á n o s s á g r a jöjjen s Rélay megismerje leendő menyét s nászát is, miután a nyakleves elbőhozta Heves Béla képében a leendő vejét. De az öreg öröme mivel a fia Kérynek kifizette a 10000 frtot, nem ismer hűtári, meghívja estélyére Kéryt is. Természetesen megjön G o m b o s Pal háztulajdonos (Szilágyi) és leányával I r m á v a l (Végh V.) s kezdődik a mulatság. Azonban a Kéri meghívása felkeli Artur gyanuját, s várják az érkezőket s csakugyan jön egy meg nem hívott vendég is, H a j n a l Ilona varróleány (Halmi M.) aki már az első felvonásban megjelent Rélaynál s követelte tőle, hogy váltsa be b a s s á g i í g e r e t é t. Nosza van gabalyodás! A társaság nyelve Szegfűnébe már úgy is beleakadt, s most még ez a leány! Rélay hirtelen kiadja a Kéri leányának, a ki nem tudja magát beletalálni az apaságba s elszólja magát, mivel a pezsgőn kívül T ö r ö s T i h a m é r ü g y v é d (Vagó) egy érdekes jogi ecsett, melyet a társaság minden tagjának el akar magyarázni, a közönség viharos kacagásai között, elszédítette a fejét. Az öreg Gombos különösen rossz szemmel nézi a leányt s mivel neki a nyers őszinteség a bogara mindenáron meg akarja tudni a leány kilétét, feltve családja jóhírnevét. Végre is sikerül Arturnak a Kéri rosszulletét ürügyül használva az apai hatalom mutatásával eltávolítani a varróleányt, de mivel ő is lenn van a kocsinál. Gombos megharagszik s elviszi leányát. Nem tesz az eljegyzésből semmi. Ennél a felvonásnál elevenebb, kacagatóbb s amellet hasonló izléssel és szípközöb szellemmel megírott része talán egy szindarabnak sincs a magyar irodalomban. A benne megforduló alakok (pedig szerepel az egész személyzet) egytől egyig kabinealakítások, a bogaras emberek egész árja mellet egyetlenegy sem válik unalmasná s a Csobay-Dobay-féle eseten úgy kacagunk hatodszor, mint először.

A III. felvonásban aztán kiderül minden, csak szegény Kárász van megakadva, a ki belebotlott a csinos varró lányba, de a megoldásnak ez csak hasznára van, mert így az ő regé s z k ö n y n y e n elveheti az özvegyet, Klárának baja sem volt, Gombos pedig megbocsát; habár nyers őszintesége alig engedi, hogy egy Gomboson esett sérelem el legyen feledve s Irma végre is az Artúrú lesz, ha mindjárt az atyai házból való megszökés árán is. Általános meglepedés, négy házasság boldog reménye s a közönség zúgó kacagása és tapjai között gördül le a függöny.

A s z e r z ő a czimszerepben a szó legteljesebb értelmében remekelt, Maszkja-játéka beszéde egyaránt elragadta s elragadta volna a közönséget akkor is, ha művészetét más szerzőnek rossz darabjára pazarolta volna ekként, ez a szellemről szikrázó, fordulatokban, bonnyadalmakban oly gazdag darab pedig, amelynek minden jelességéért szintén ó aratta a tapsokat, igazán emlékeztetése tette tegnapi estéjét.

De jók voltak a többiek is. Molnár Rózi olyan bájosan, annyi kedvességgel játszott az özvegyet, hogy teljes elismeréssel kell említenünk első helyen a nevét. Egy jelenetét méltán tapsolták meg nyílt színe is.

S z a b ó Irma és O. V é g h Vilma egyaránt igen jók voltak érvényre juttattak kissé hálátlan szerepüknek minden kiemelhető oldalát. Az előbbi különösen az első, az utóbbi a III. felvonásban osztott bőszeges tapsokból veheti ki a maga részét. H a l m i Margit nagyon ügyesen követelte volt jogainak elismerését.

A férfiak közül V i d o r o n kívül, aki tegnap meglepően jól játszott, első sorban B e c z k ö y t kell kiemelnünk a gyamoltalan tőkepenés szerepében, Szinte kár, hogy még nem volt alkalma tehetségét kimutatni, mert eddig azt hittük, játszani sem tud.

Püspöky, Vágó, Szilágyi és Benedek kis szerepeiket igen jól adták, míg Deési kissé hideg volt, bár ő is megtett minden lehetőt.

Szerző sok kihívást, kapott a színház zsufolva volt.

Sok ilyen estét szerzőnek és direktornak egyaránt.

Fejő.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónktól —

Budapest, decz. 2.

Ülés kezdete 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

A jegyzőkönyv hitelesítése után elnök bejelentette, hogy a képviselők, akiknek inkompatibilis állásuk van, azokról lemondtak.

A kettős mandátummal bíró képviselők közül eddig Z s i l i n s z k y M i h á l y államtitkár jelentette, hogy a b e k é s i t tartja meg, ezért a z ó l y o m i kerületben új választás lesz.

A megtámadott mandátumok.

Ezután a bíráló bizottságok tagjai tették le az esküt. Az eskü letétele után elnök ki-sorsolta a m e g t á m a d o t t mandátumokat a bizottságok között. A G a j á r i Ödöné, aki ellen a K o s s u t h Ferencz pártja kérvényez, és A p p o n y i é együvé a 9-ik bir. bizottsághoz kerültek.

Jegyzőkké a tegnapi határozat alapján megválasztották L á z á r Árpádot és R a k o v s z k y Istvánt.

Ezután következtek az interpellációk.

A külügyi helyzet. P o l ó n y i Geza interpellálta a miniszterelnököt a Hamburger Nachrichten leleplezése ügyében és szemere lobbantja Bánffy-nak, hogy a trónbeszéd a külügyekről egészen hallgat. Úgy látszik hogy a külügyek tárgyalását el akarják vonni a képviselőháztól s ki akarják minket belőle zárni

De másrészt felmerül az a hír is, hogy eredetileg a trónbeszéd koncepciójában benne volt a külügyi passzus, de mivel se Bánffy, se Goluchovszky nem tudták a helyzetet kellő formával megrajzolni, ki kellett törölni.

B á n f f y br. rövid válaszában kijelentette: belátja, hogy bele kellett volna venni a trónbeszédbe a külügyi passzust már csak azért is mert akkor Polónyi nem interpellált volna. De konstatálja, hogy a külügyekber semmi lényeges változás nem történt.

A vámszövetség felmondása.

Kossuth Ferencz interpellálta Bánffyt igaz-e, hogy a magyar kormány az Ausztriával fennálló vám- és kereskedelmi szövetség szerződését felmondta s ha igaz mért nem közölte rögtön a már megalakult képviselőházzal? B á n f f y nem felelt.

Ujdonságok.

Meghívás.

A debreczeni függetlenségi és 48-as párt intéző bizottságának tagjai tisztelettel kérik, hogy holnap a folyó hó 3-ik napján délután 5 órakor, a függetlenségi körben tartandó intéző bizottsági ülésen megjelenni sziveskedjenek.

Debreczen, 1896. december 2.

Az elnökség.

* Debreczen képviselői a bizottságokban. A képviselőház tegnapi ülésén osztották be a képviselőket kilencz osztályba. T h a l y Kálmán városunk első kerületének szeretett országgyűlési képviselője a IX-ik osztályba soroztatott, míg dr. K o l a János az I-ös dr. K i r á l y Ferencz pedig a VI. osztályba kerültek. A képviselőház bizottságainak megalakítása is a tegnapi ülés napirendjére volt kitérve. A bizottságokat titkos szavazás útján alakították meg s mint értesülünk dr. T h a l y Kálmán a v é d e r ő b i z o t t s á g n a k dr. K o l a János az i g a z s á g ü g y i b i z o t t s á g n a k, dr. K i r á l y F e r e n c z pedig a közigazgatási bizottságnak lett tagja.

* Lejárt pályázat. Tegnap december 1-én járt le a gróf D é g e n f e l d Pál volt szolgabíró és néhai országgyűlési képviselő-jelölt, lemondásával a balmaz-ujvárosi járásban megürült szolgabírói állásra hirdett pályázat. A pályázatnak gyenge eredménye lőn, a mennyiben csak 2 pályázó adta be kérvényét dr. M e d v e Zoltán főispáni titkárhoz. Pályáztak a szolgabírói állásra P á k o z d i Sándor megyei III-ád oljegyző és D á v i d - h á z y Sándor megyei alszámvevő. — A választás a kettő között a december hó 15-iki r e n d e s közgyűlésen fog meg-ejteni.

* A városi tisztújítás. A városi tisztikar még ez évben a millennium emlékére megvedlik. Tisztújítás Debreczenben még oly a deklódést nem kellett, mint a mostani. Már jó előre megkezdték a városi bizottsági tagok a gyűlésezés, beszélnek egy 45-ös bizottság létezéséről, melynek minden tagja solidaritással vállalt egymás között arra nézve, hogy szavazatát csak olyan emberre adja, kinek kellő kvalifikációja van és jelleme kifogástalan; nem tekint sem családi összeköttetésekre, sem semmiféle protekcióra. Mozgolódnak minden felé, élénken pertraktálják a pályázókat, találgatnak, kombinálnak az emberek s minden

napnak meg van a maga szenzációja, hogy ma ez, vagy az a helyi nagyság ad a be pályázatát egyik másik állásra. Természetesen nem mindig igaz a mit beszélnek, mert a pályázatok eredményét csak december 5-én, a lejárati napján lehet megtudni. Ideig mintegy 120-an pályáztak a tisztviselői állásokra, de még december 5-éig sokkal többre fog felemelkedni a pályázók száma. Mint hírlik a polgármesternek lesz ellenjelöltje. A főjegyzői állásra ideig még csak egy pályázó van de még kettőt várnak. A 7 tanácsnoki állásra 8-an pályáztak ideig, de ezek száma még a pályázati határidő lejáratáig 25—30-ra is felfog emelkedni. A jelöltek a városi bizottsági tagok ajtajának kilincsét egymás kezébe adják s kéri szives pártfogásukat, a mit persze ők vállveregetés közben meg is ígérnek. És így fog tartani december 10-ig, a mikor a várva-várt nagy nap elérkezik.

* Sok hűhó semmiért. A Magyarországi mai száma közli a következő humoros dolgot: K i t i l t o t t u j s á g »A »Debreczen» című napilap a h. szoboszlói választás után kiméletlen hangu támadásokat intézett Hetey Ignác hajdu-szoboszlói függetlenség pártelnök és a Kiss család ellen. A megtámadottak először lovagias uton akartak maguknak elégtételt szerezni, a lap szerkesztője azonban vonakodott a sértegetett cikkek szerzőjét megnevezni, válaszníratkozatait pedig nem adta ki. Végre is Hajdu Szeboszló társadalmi nyújtott elégtételt a megtámadottaknak olyformán, hogy a polgarság köréből pártkülönbség nélkül alakult küldötség felkereste a köztisztviselőben álló férfiakat s biztosította őket a szoboszlói társadalom további ragaszkodásáról és tiszteletéről. Ez elégtételhez hozzájárult a szoboszlói függetlenségi 48-as pártkör is azzaf, hogy az idézett ujságot olvasó szobájából kitiltotta. »Megtisztelve érezzük magunkat általa és rendkívül örvendünk az ilyen körülmények közt való kitiltás felte-

* Áthelyezett hivatalnokok. — Az u városi szervezet értelmében az egyik közlevél tárnoki segédi állás és az alapítványi pénztári ellenőri állás, beszüntettetik. Gróf D é g e n f e l d József főispán ennél fogva ma a polgármesterhez intézet átiratában akképen gondoskodik a két megszüntetett állást betöltő hivatalnokokról hogy K o s z o r u s Kálmán alapítványi pénztári ellenőrt, mint életfogytiglan megválasztott hivatalnokot, 1897. január 1-től az egyik házipénztári tiszti állásra 750 frt évi fizetéssel és 150 frt lakbérrel, G ö n c z y Endre közlevéltári segédet, mint a ki szintén életfogytiglan van megválasztva, január 1-től a városi városi árvaszéki és irattárnoki állásra áthelyezte 700 frt évi fizetéssel és 150 forint lakbérrel és fizetésüknek a házipénztár terhére való utalványozására a polgármestert felhívta.

* Bundás december. Az öreg december az esztendő utolsó és a tél első hónapja szép teljes időjárással köszöntött be. Már is hó ropog a járókélok talpa alatt s a szürke fellegekből patyolat pelyhek szállodognak. December úgy látszik komolyan rajta van, hogy bundája legyen, mert már is hó takaró fedi a láthatárt s a tél vakító fehérsége ki sugárzik be a távoli hegycsúcsokról. Tél apó korán és kellő tekintélyvel lépett fel s így hihetőleg lesz alkalma elég, hogy kidühöngje magát három hó alatt s valószínű lesz megenyész márcziusnak, hogy a verőfényes oldalakon ibolyát fakasszon.

* **Jókai kitüntetés.** Párizsból írják: Az Académie française Jókai Mórt is kitüntette. Ugyanis a Langlois díjból 800 frankot az Académie Jókai novelláinak Horn francia fordításában ítelt oda. Bizonyára őszinte örömmel veszi tudomásul a magyar közönségnek ezt a kitüntetést, amelynek értékét még fokozza az, hogy az Institut összes külföldi tagjai között egyetlen egy magyar sincs. Ime most az Académie française, amelynek külföldi tagjai nincsenek, kifejezte elismerését azon az egy uton, amely neki lehetséges és amely elismerés nem csak a mi írónknak, hanem általa a mi irodalmunknak is szól.

* **A debreczeni vasúti gépműhely felszerelése.** A m. kir. államvasutak igazgatósága a debreczeni műhely gépészeti rendezéséhez szükséges gépezet, gőzkazánok az előmelegítővel, gőztápszivattyúkkal és a csővezetékekkel, villamos erőátviteli és világító berendezésekhez tartozó tárgyak, közlőműalkatrészek, futódaru és azok futópályái és a fényerő műhely gőzfűtéséhez tartozó tárgyak szállítása iránt f. é. Deczember 28-iki lejárattal nyilvános pályázatot hirdet. — A feltételek a kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők.

* **Cserlugszállítás Romániába.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter értesítése szerint a román királyi hadügyminisztérium központi igazgatósága a bukoveci kerület katonai cserző intézet részére f. é. deczember 18-iki lejárattal az 1897. és 1898. években szállítandó 24,000 kgrm. tannin kivonat biztosítása céljából nyilvános árnyajást hirdet, céljából nyilvános árnyajást hirdet, melyre az ajánlatok vagy a minisztériummal vagy a cserző intézet igazgatóságánál nyújtandók be.

A tél. Az egész országban beköszöntött immár a tél. A hőmérő csaknem mindenütt a fagypontra szállt a több helyütt, mint Magyar-Ovárton, Kis-Kartalban, Aradon, Nagylakon, Ungváron, Debreczenben, Kolozsváron 5—7 foknyi hideg volt. — A leghidegebb volt az országban Arvaváralján, ahol 12 fok hideg volt. Az országos meteorológiai intézet jelentése szerint hazánkban az utóbbi 24 órában a Dunántul kivételével mindenütt esett hó vagy havas eső és ma reggeli havazás Erdélyben és az Alföldön még tart Aradról hófúvást, Nagylakról hóvirárt jelentenek. A szelek északnyugatról erősödtek és a hőmérséklet lezállt.

Tudomány.

Szumer és akkád.

— Tanulmány az asszír történelem köréből. —

— Székfoglaló értekezés. —

Irta és a debreczeni ev. ref. főiskola disztertermében 1896. nov. 28-án felolvasta:

Ferenczy Gyula,

bölcsészeti ny. r. tanár.

Az utolsó rétegben volt Akkád és Szumer. A hegységnek és a síknak népe az ő S z i n n e a r, melyet csak a Biblia ismert, de amelyben mindenki ismét csak egy sémi népet gyantott.

* * *
Az asszír-babyloni ásatások kezdetén szó sem lehetett más népről, mint a semitáról.

Annyira hozzá szokott a világ, hogy a többi fajok mind későbbben lépjenek be a történelem színpadára, annyira erős volt az első asszír s babyloni leletek hatása, hogy midőn már az egy nyelvű tiszta szumeri feliratoknak hosszú sorozata van birtokunkban, midőn a sémitól elütő s más jellegű emberi fajnak szobra és képe is felszövegezték, midőn a szumeri irodalmi emlékek is már jó részt megfejtve vannak s a nyelv sem ismeretlen:

még ma is nagy vita folyik az angol francia és német tudósok között, kik voltak az Akkádok és Szumerok? Volt-e egyáltalában nép, mely a hegyek és síkok népének nevezte magát valaha? s mely a babylon-asszír műveltségnek alapját megvetette s az írás feltalálásával magának örök hirt és dicsőséget szorított?

S ha volt turáni nép volt-e vagy sémita? E vita bennünket közelről érdekel és eredménye az, hogy a biblia ő S z i n n e a r, Szingharban a Tigris és Eufrates között csakugyan élt egy turáni vagy ha úgy tetszik ural altáji nép.

Ennek kellett lenni s így velünk is rokon volt.

Ezt bizonyítják a történeti és földrajzi adatok.

Erre utalnak a nyelv, az írás és a mi legfőbb a közös a nemzeti és vallási hagyományok.

A tudomány kétségen felül helyezte, hogy a turáni vagy az ural altáji népek bölcsője az altáji hegyek körül és a Káspitó vidékén regett.

A szumereknek is innét kellett elszakadni.

És valóban is van rá adatunk, hogy nem őslakók a két folyam között.

Sohasem nevezik magukat benszülötteknek.

Nyelvükben a kelet szó a haza fogalmát is jelenti.

És csakugyan onnét is származtak alá, egy feljebb fekvő vidékről, talán Kis-Azsián keresztül, melynek régi térképein kourdoi charchoi, kissoi neveket találjuk, melyek a biblia Kasdim s Khusjával összeesnek a turáni nyelvek alapján fejthetők meg.

Ejszakibb vidékről kellett jönniök, mert nyelvök a palmafának, oroszlandélnak nevét nem ismeri. És épen keletről, Szennár földjére del, amint azt Gen. XI. 2 elbeszéli; keletről, hol a gorriái hegyek vannak, melyeknek a Khald pap Bero-usz szerint a babyloni Noénak Xisthurosnak a nyelv Kuthsisz utrájának az emberszülőknek barkedje megfelelt.

(Folyt köv)

A kis Jani.

A »Debreczen« számára angoltól fordította M—1.

— Ugy-e, ma jókor hazajön apuskám?

— Na, nem gondolom. A körbe megyek.

— Oh, apuskám, olyan rossz, ha nem vagy itthon!

— Hisz itt van Mari, meg a két baba, mi kellene még több?

— Apuska.

— Na várj csak fiacskám, hát meg lehet, hogy nyolcz órára itthon leszek.

Na Nagy János, mikor lehajolt, hogy fiát megcsókolja, tökéletesen el volt határozva, hogy az estét otthon tölti, s előre elgondolta, hogy milyen jól fogja tölteni.

Nagy János boldog ember lehetett volna, de nem volt az.

Volt jó felesége, három szép gyermeke, a legkisebb Janika, egy négy éves fiacskó.

Házasságának első éveiben szerető férj és jó apa volt, de az utóbbi időben egy munkás körnek a tagja lett, hol nagyra tartották, úgy hogy a oljára önmaga is hinni kezdte, hogy különb társainál és hogy kemény munkájáért rosszul fizetik. Lakása, mely ezelőtt olyan barátságos volt, szegényesnek tűnt fel előtte az »Arany Oroszlán«-beli körhelyiséggel összehasonlítva. És bizony keresményének jó részét is telemesztette a barátságos poharozás, melyvel töltöttek az időt, politikámi az állam dolgairól. Miközben mint valami tekintély, osztogatta a tanácsokat.

Felesége fajó szívvel látta a szomorú változást, megtett minden tőle telhetőt, hogy a megapadt jövedelemből fedezzen minden szükeget, imádkozva minden nap és minden órában, hogy a jó Isten térítse jó útra az el tévelyedtettet és türellemmel várta kérésének meghallgatását.

Janika volt utolsó reménye. Évezte, hogy az ő befolyása oda van; a két kis leány pedig fél atyjától, rémülve húzódtak el előle, mikor komoran, élegetetlenkedve és zúgolódva hazatért az »Arany Oroszlán«-ból.

De Janika! kimondhatatlanul szerette a apját, ezt a kis göndör haju gyermeket. Sohasem beszélt hozzá barátságatlanul, nem még akkor sem, mikor ittas volt. Janikának pedig, apuska volt a legjobb a legkedvesebb, ember a legaranyosabb apuska, kit teljes szívvél szeretett.

— Legjobban szeretem apuskát meg mamuskát — szokta volt mondani; azután mamuskát meg Juliskát, őket is nagyon szeretem; azután a vén Mátyást, meg a kuvik urat (ezek voltak nevei a szerencsény babának, meg egy kitömött bagolynak) is szeretem. Ez volt az ő kis birodalma, melyben egészen boldognak érezte magát.

Eljött a nyolcz óra. Janika csupa izgatótsággal és várakozással volt.

A vacsora készen volt, és Janika ott áll magas széknél, szeméit az ajtóra függesztve, makacsul várakozott, mikor hallja már atyjának lépteit.

— Szegény apuska! Ugye nagyon sokat kell neki dolgozni, Juliska?

— Igen, Janika, de mindjárt itt lesz — válaszolt élénken a kis leány 10 órákor. Mari is haza jött a mamával.

De a mint az idő haladt; apuska még sem jött, a kis arc egyre bágyadtabb és szomorubb lett, az aggódo várakozás miatt.

Egyszerre megszólalt.

— Juliska, mit jelent az, hogy imádkoznak valamiért?

— Kérik Istentől, a mire szükségük van.

— Aztán megadhat az Isten akármit?

— Oh, igen, mindent; én tudom. Mama mondta egyszer, hogy Isten mindent megadna a mit tőle kérünk, ha javunkra szolgálna.

— De jó, Juliska! Nekünk jó volna ha itt volna apuska; nem igaz? Nem imádkoznál, Juliska?

— Félek, nem tudok, ha nem térdepelek magamban ágyam előtt, vagy a mama nincs mellettem. De ha te tudsz, csak mond el Istennék mire volna szükségünk, aztán ugy lesz, mintha együtt imádkoznánk.

— Oh igen, megpróbálom, Juliska. — Aztán összetette kezeit, fejét tiszteletteljesen lehajította; mondá:

— Oh jó Isten, nekünk ugy kellene apuska, Julikának is, rékem is. Oh légy olyan jó, küld haza hamar, mert nagyon éhesek vagyunk. Oh, jó Isten mi nem tudunk vacsorázni míg haza nem jön.

— Ugye most már mindjárt itthon lesz nem igaz, Juliska? — mondá egész meggyőződéssel.

— Igen, kedvesem, — felelt a kis öt éves leányka, elragadtatva hitének élénk buzgalmatól.

Mentek, teltek tovább lassan a hosszú perczek, de apuska csak nem jött.

— Nézz ki az ablakon, nem látod-e? — kiálta fel Juliska türelmetlenül.

— Nem, nem jön — mondá Juliska szomorúan, — kicsoda köd van odakint.

— Nem gondolod Juliska nem látott meg tőle bennünket a jó isten, vagy talán keveset imádkoztunk és nem hallotta meg?

— Bizonyos vagyok, hogy meghallotta, — mondá nővére tisztelettel, — hanem...

— Mit hanem? — kérdé aggódva, látva nővére habozását.

— Egyszer hallottam, hogy a mama imádkozott apáért azután elment és haza húzta.

— Hát ha ez is az imádkozáshoz tartozik — mondá Juliska.

— Igen, most már tudom Juliska, ez meg a mama imádságának másik része. Én is elmegyek apa után és haza hozom.

— Jó édesem, én is elmegyek; de hova megyünk?

— Lehet, hogy nem látja az utat, — mondá Janika gondolkozva; »elviszük a

Hizott
Öreg nehéz
— krig. 2. C
ulyban) —
kgon felüli
ronként 251-
sönyű páro
rig. Magyar
sulyban 52-
ulyban 44-
sulyban 43-
előli sulyba
terjedő suly
rjedő sulyba

Sértés
letben 6967
tott — dr
615 db. 18
készletben 6
élnké

Bud

A készaru

Busa

Bánsági
>
>
Tiszavidék
>
>
Pestvidéki
>
>
Fehérmegy
>
>
Bácskai
>
>
Észak mag
>

Rozs első
> máso
Árpa takar
> éget
> serf
Zab
> Tengeri bá
> más
Repeze há

A »D e

— N
műveltség
veteli. Adj
görögül ta
kényelmes
Ninus?

— B
vos — a
mint a lat
ban t
Az i
kultnál ülő

lámpát és elmegyünk először az Arany Oroszlánba. ott világos van, meglehet nem tudott tovább jönni.

— Meglehet, — válaszolt Juliska.
(Vége köv.)

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piacz.

decz. 1

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként —400 kg-on felüli súlyban) — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krig. 3. Fialat (páronként nehéz 20 kg-on felüli súlyban) 54-55 krig. 4. Fialat közép (páronként 251—320 kg. — súlyban 54—55 krig. 5. Fialat könnyű páronként 250 kgr. terjedő súlyban 54—56 krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 kg. felüli súlyban 52—53 krig. Közép pk-int 220g—10 kg. fej súlyban 44—45 krig. Könnyű pként 20 kg. terjk súlyban 43—44 krig. III. Szerbia Nehéz pként 260 kg elüli súlyban 53¹/₂, 55 krig. Közép pként 220—260 kg terjedő súlyban 45—46 krig. Könnyű pként 220 kg terjedő súlyban 53¹/₂—54 krig.

Sertés létszám 1896 nov. 29-ik napján volt készletben 6967 drb. 1896. nov. hó 30-ik napján felhatalott — drb. 1896 nov. 30-ik napján elszállított 615 db. 1896. évi decz. hó 1-ik napjára maradt készletben 6352 db. A hizott sertés üzletirányzata — élnké

Budapesti gabonatözsde.

decz. 1

A készárnyület hivatalos árjegyzései akövetkezők

Bursa	kilós	Ar 100 kg.	kilós	Ar 100 kg.
Bánsági ó	75	—	76	—
»	77	8.05	8.15	78
»	79	8.25	8.30	80
Tiszavidéki ó	75	—	76	—
»	77	8.20	8.25	78
»	79	8.35	8.40	80
Pestvidéki ó	75	—	76	—
»	77	8.15	8.20	78
»	79	8.25	8.30	80
Fehérmegyei ó	75	—	76	—
»	77	8.15	8.20	78
»	79	8.20	8.25	80
Bácskai ó	75	—	76	—
»	77	8.25	8.30	78
»	79	8.35	8.45	80
Észak magy	75	—	76	—
»	77	—	78	—
»	79	—	80	—
		Min. hekt. -ben		Ar kilogram.
Rozs elsőrendű	uj	70—72	6.85	6.70
» másodrendű	uj	—	6.75	6.06
Árpa takarmánynak	uj	60—62	4.00	4.30
» égetni való	uj	62—64	5.10	5.30
» serfőzdei	uj	64—66	6.50	8.—
Zab	uj	39—41	6.60	6.—
Tengeri bánsági	uj	—	4.25	4.30
» más nemű	uj	—	4.15	4.20
Repeze bánsági	uj	—	0.—	1.57
		—	10.25	10.75

CSARNOK

A rabszolgák.

Irta: Eckstein Ernő.

A Debreczeni számára fordította:

Dr. Kósa Zsigmondné. 2.

— Ne akarj az ár ellen küzdeni. Valódi műveltségünk mindkét irodalom ismeretét követeli. Adj hát az Isteneknek, hogy te is görögül tanulhatal, anélkül aligha foglalnád el kényelmes állásodat! — Nem gondolod te is Ninus?

— Bizony Heliodorus — mondá az orvos — a hellen nyelv, ép annyira világ nyelv mint a latin; sőt a római nagyok könyvtárában tán több görögöt találsz, mint latint.

Az ifju oly hangosan beszélt, hogy a kútnál ülő szolgák figyelmeznit kezdtek.

— Nagyon türelmesek vagyunk a toladókkal szemben... Hajlongunk, hallgatunk előttük. Ha tölem függne...

— Akkor Homéros Aischylos és Sophokles tragoediáival együtt a tűzbe vándorolnának — vágott a főszolga közbe. — Te igazán barbár vagy, mint neved.

— És ti a görögösködés saruit csokoljátok! kiabált Geticus. Gondoljatok, amit akarok — és igaz is, vannak kivételek — de én a görögöket mint csomó alakoskodó ámitókat gyűlölöm, Mindig udvariasak, mindig magasztosak, de szívük mélyében romlottak és hazugok. Igy ismerem őket. Bocsánat Ninus! — üsztelet a kevés kivételnek.

— Remélem... mondá Ninus csendes egykedvűséggel. — Különben, ha nem csalódom, rosszkedvű vagy. — Valami bajod van?

— Bajom? nekem? Dehogyan! csak néha jól esik, ha kibeszélhetem magam

— Hát csak beszélj Geticus ha jól esik. De bőlebben cselekedni ha megtanulnál érzelmeiden uralkodni. Nagyon ingerlékeny vagy. Nem jó a sok irás meg olvasás. — Ha akarod, meg említem Lucius Meneniusnek.

— Ne tedd. — mondá Geticus elfojtott haragtól reszketve. — Elég orvos vagyok én magamnak s a mi a másolat illeti, azok inkább szórakoztatnak.

— Igen irásod párját ritkítja, — mondá a főrabzolga csitítólag, aztán hogy a beszédet másra terelje, hozzátéve: különben köszönöm szives fáradozásod!

Felvette Ovid művé' és felgöngyölgeté.

— Valahányszor e kis aranyos költeményt nyugodtan olvashatom, mindég örül rajta a lelkem. A szerelem művészet e mellett, a nagy mester e kis művét tartom legjobb alkotásunk. — Ugye Ninus te is ismered?

Az orvos igent mondott.

— Nos és mit tartasz felőle?

— Részleteiben osztom lelkesedésemben, de egészben véve egy nagy hibája van. Az egész mű alapja egy nagy tévedés!

— Tévedés! hogy hogy? — kérdé Heliodorus, aki nagy szenvedéllyel folytatott irodalmi viták.

— A szerelem, melyből kigyógyulhatunk — mondá Ninus — talmi arany. Igazi szerelmünket csakis a halál orvosolhatja.

— Ó mily phantastikus eszmék? Az eszéyes Ninust hallom e, kinek Lucius Menenius neje életét köszönheti, avagy egy tizenhat éves leányka beszédét?

— Egy csendes tapasztalt férfi állítja ezt, ki sok éven keresztül jól megfigyelte a szerelmet.

Heliodorus a két tekereset letéve és felemelkedék fektéből. E tárgy nagyon érdekelte, Geticus is veszteg maradt, csendesen figyelte mozdulatát, de hirtelen észbe juthatott valami... fejét hátraveté, a keskeny folyasón é Xystus felé lépdelt, mialatt Heliodorus magában mosolyogva gondolt phrasisaira, melyekkel — mint biztosan hívé — Ninus különös nézeteit megczáfolja.

A Xystusban Koronis a szobaleány, a kilencz huru Kithara kísérete mellett egy ócska népdalt énekelt. Zajos tetszés jutalmazta izléses játékát. Geticus csak addig időzött a vigan poharazó rabszolgák között, míg a leány egy új dalba nem kezdett, és a figyelmet tőle elvonta. Eszrevétlenül kiosant a kertbe.

Két egyenesre nyírott puszpángsor között haladt, mignem a rózsáligetbe ért. Itt ott már virágoztak a rózsák. Szemügyre vette a bokrokat. Az egyik mögött világos ruha mozgott.

— Afra! — kiáltott.

Az a bimbókkal fedett ágak szétváltak:

— Mi baj? — kérdé egy gyönyörű fiatal leány.

A hang hallatára, ez alak lattara a fiatal rabszolga szívéből minden keserűség eltűnt. Egy lépéssel közelebb jött, kezével barátságosan intett és hizelegve suitogá:

(Folyt köv.)

Debreczeni városi színház.

Folyószám. 69.

Bérlet 54. szám.

Csütörtökön, 1896. december hó 3-án:

A királyné dragonyosa.

Nagy operette 3 felvonásban. Irta: Pierre Decourcelle és François Bauvallet. Zenéjét szerző: Wenzel Leó. Fordították: Evva L. és Rákosi V.

Pénteken, 1896. december 4-én leszállított hélyarakkal;

A vasgyáros.

Színmű 5 felvonásban. írta O h n e t György.

MUTATÓ TÁBLA

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6—7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3—6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva nétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnep napon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órakor ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreczeni kir. járásbírság szóbeli kereseteket, kérelmeket 's nyilatkozatokat fölvesz kedpen és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenésnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11—12 óráig

A Görcsy-egyesület „Otthona” a keresk akad. palotájában

Museum, a kollegiumban, nyitva van vasárponként d. e. 10—12-ig.

Nyilt-tér. *)

Szives tudomásul!

Van szerencsém a t. cz. érdeklődőknek b. tudomására adni, hogy az ezredéves kiállításról visszaérkezett kiállított minta-tárgyaim műtermemben 8 napig megtekinthetők.

Ezen idő letelte után a párisi nemzetközi kiállításra szállítom azokat.

Kiváló tisztelettel

Zelinger Ede.

*) E rovatban közlöttekért felelőséget cs hatósággal szemben vállal a Szerk.

Méz és méhészeti eszközök,

uj kaptárok

kaphatók

Dede Gábor

okszerű méhésznél Kabán.

Egy kiló méz helyben 42 kr, postán vagy vasuton küldve bádog edény nyel együtt 50 kr, ha saját edényét küldi, 42 kr. A méz szép fehér, pergett, van állászó foly és fagyos, a méz-saját méhtelepemen termelt, 300 törzsemtől 45 mmáza.

Kaptákról, pergető és eszközökről kívánságára a megrendelőnek árjegyzéket küldök.

Első debreczeni
paplan-gyár

Debreczen, Széchenyi-utca.

Paplanok, madráczok

mérték szerint
gyorsan és pontosan elkészítették.

„Örök szépség”

Több évi fáradságos és költséges vegyi kísérletezés után sikerült oly szert találnom fel, mely teljesen ártalmatlan és biztos hatással bír. Ezen szepítőszert elneveztem kalopsionnak.

A kalopsion hatása.

A kalopsion használata által arczbőrünk, mely foltos, kiütéses, gyönyörűen kitisztul, nagymértékben megfehéredik. Arczbőrünk lágy, puha, finom lesz.

A kalopsion huzamosabb használata által az arczunkon levő ránczok elsimulnak és fiatal, üde arczbőrt nyerünk.

Ki a kalopsiont folytonosan használja, késő öreg koráig nem fog ránczos arczbőrt kapni. Egy üveg ára 10 frt. Próba üveg 2.50.

Dr. Retteus E. (Páris.)

Kapható, magyarországi képviselő:

Szalay József-nél

Budapest, IV., Zöldfa-u. 11.,

és **Török József** gyógyszerésznél Király-u.
Hogy a n. é. vevőim megcsalásoknak ne legyenek kitéve, a Magyarországon forgalomba kerülő üvegek a képviselő pecsét és czimkéjével vannak ellátva.

KÖHÖGÉS,
rekedtség és elnyálkásodásnál
a torok és légzési szervek
MINDEN ZAVARAINÁL
melegen ajánljuk
EGGER
kitünő hatása
mellpasztilláit.
Kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban, minden gyógyszerárban és nevezetesebb gyógy-füszerezletben.
Fő és szétküldési raktár:
EGGER A. FIAI
Nádor-gyógyszertára
BUDAPEST, Váci-körút 17.

Ranunkel H. és Fia
posztó és kézműáru nagykereskedésökbe
(Fő-utca 1711. sz. a,

megérkeztek a legújabb bel és külföldi
gyapju divatszövetek,
melyek igen jutányos áron adatnak el.
A mult évről megmaradtak pedig gyári áron alul árusítatnak ki.

Ugyanott több endbéli kényelmes lakás azonnal kiadó értekezhetni az üzletben.

Bronz oklevél
1894.
Debreczen.

Janatka Alajos

Dísz oklevél
1895.
Kassa.

élő virág üzlete

DEBRECZENBEN, Piacz-utca 1901. sz. a Hungária mellett.

Ajánlja levágott friss virágait: Rózsa, Camélia, Szegfű, Gyöngyvirág, márcziusi Iholya stb. Élő virágból izlésesen összállított: Menyasszonyi, báli és névnap csokrokat, mell és fejdíszeket, virág kosarak, virág lant, jardiereket stb.

Makart rendezetek, makart díszítményeket stb.; — Szobai növények, Rózsafák cserepekben 1 és 2 éves, kerti és szőnyeg virág palántákat bárhova szállítva, gondos csomagolással, jutányos áron mellet.

Lamarche Albert faraktára
DEBRECZENBEN.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a Hatvan- és Nagymester-utczák végén, a debreczeni helyi vasut ugynevezett lótelepén létesített

tölgy-, tűzifa és épületfa raktárunkon

mindenkor a legjobb minőségű tűzifa kapható.

A tűzifa árak következők:

Egy köbméter azaz 1/4 öl jó minőségű száraz hasábfá	2 frt 95 kr
Egy köbméter azaz 1/4 öl jó minőségű I. osztályu botfa	2 » 50 »
Egy köbméter azaz 1/4 öl III. osztályu tűzifa	2 » 35 »
Egy köbméter azaz 1/4 öl száraz nyárfá	2 » — »
Egy köteg vágott és aprított tűzifa	— » 18 »
100 kiló vágott és aprított tűzifa	— » 80 »
Egész kocsi rakományoknál engedményt adunk. Tölgyfa fűrészarukat készletben tartunk és megrendelésre azokat nagykereskedői fűrészgárukból szállítjuk.	— » 11 »
Szíves megrendeléseket közvetlenül a említett faraktárnál és a helyi vasutnál, nemkülönben Brill Illás hivatalnokunk Nagy-Hatvan-utca 1571. sz. a. lévő lakásán kérjük eszközölni.	
Kívánatra a megrendelt fát — jutányos fuvarbér mellett a házhoz szállítjuk.	
	Teljes tisztelettel

Lamarche Albert faraktára.